

Jihočeská univerzita České Budějovice
Pedagogická fakulta
Katedra pedagogiky a psychologie

Bakalářská práce

Některé aspekty školní zralosti

Some Aspects of School Maturity

Jana Satrapová

Obor : Učitelství pro mateřské školy
Studijní program : B7507 Specializace v pedagogice

Vedoucí práce Mgr. Kouřilová Jana

2008

Anotace

Bakalářská práce je zaměřena na zralost předškolních dětí pro školní práci, konkrétně mapuje úroveň znalostí dětí v období těsně před vstupem a po vstupu do školy. Teoretická část se zabývá charakteristikou předškolního období a různými aspekty školní zralosti a připravenosti pro základní školu se zřetelem na fakt, že v období těsně před nástupem do školy a v období počátku školní docházky dochází k některým výrazným vývojovým proměnám. Praktická část vychází z předpokladu, že u dítěte v předškolním období dochází k vývojovým posunům v kognitivní oblasti – tyto jsou ve výzkumném studiu sledovány na rozvoji úrovně znalostí (využito je Matějčkova Testu znalostí předškolních dětí). Posuzovány jsou nejen vývojové pokroky, ale též rozdíly ve výkonech v testu školních znalostí mezi chlapci a děvčaty.

Abstract

This bachelor's thesis is focused on the maturity of pre-school children for school work. Particularly it researches the level of children's knowledge in the period just before and immediately after entering school. The theoretical part of the thesis deals with pre-school characteristics, various aspects of school maturity and readiness for elementary school regarding the fact that in the period just before entering school and immediately after the beginning of school attendance certain significant developmental changes occur. The practical part of the thesis presumes that there are certain developmental changes in the cognitive domain – these are researched at the knowledge level using Matějček's Test of Pre-school Children's Knowledge. The research considers not only developmental progress but also differences between school boys and girls' performances in the school knowledge test.

Poděkování

Děkuji Mgr. Janě Kouřilové za metodickou pomoc, rady a připomínky, které mi poskytla při zpracování bakalářské práce.

Prohlášení

Bakalářskou práci jsem zpracovávala samostatně na základě použité a citované literatury a jsem autorem této originální práce.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě fakultou elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách.

21.03.08

Obsah

Úvod	8
1. Teoretická část	9
1.1 Školní zralost	9
1.2 Školní nezralost.....	10
1.3 Věk	11
1.4 Pohlaví.....	12
1.5 Tělesný vývoj.....	13
1.5.1 Zdravotní stav.....	13
1.5.2 Motorika.....	14
1.6 Psychická zralost.....	15
1.6.1 Rozumové schopnosti.....	15
1.6.2 Lateralizace ruky	16
1.6.3 Grafomotorika	16
1.6.4 Pracovní zralost	19
1.6.5 Percepce.....	19
1.6.6 Záměrná pozornost	20
1.6.7 Myšlení	20
1.6.8 Řeč.....	21
1.7 Sociální a emocionální zralost	21
1.7.1 Sociální učení	21
1.7.2 Hra a emoce	22
1.8 Vliv výchovného prostředí	23
1.8.1 Rodina.....	24
1.8.2 Mateřská škola.....	25
1.8.3 Učitelka mateřské školy.....	27

2. Praktická část.....	28
2.1 Cíl.....	28
2.2 Výzkumné otázky	28
2.3 Hypotézy.....	28
2.4 Použitá metoda:	29
2.5 Popis zkoumaného vzorku.....	29
2.6 Výsledky a interpretace.....	30
2.6.1 Rozdíly ve znalostech mezi chlapci a děvčaty.....	30
2.6.2 Posuny v čase ve výkonech v testu znalostí.....	32
2.6.3 Úspěšnost v jednotlivých okruzích a otázkách znalostního testu.....	34
2.7 Závěry výzkumu	38
Závěr	40
Seznam použité a citované literatury :	41
Seznam příloh.....	43

Úvod

Nejdůležitějším předělem v životě předškolního dítěte je nástup do základní školy. Doposud si mohlo bezstarostně hrát a ukončit hru dle své vlastní volby. Před nástupem do školy si mohlo samostatně vybírat činnosti, které ho zajímají a baví, ale v základní škole je to jiné. Ze světa her se vydává do světa plného povinností, soustředěnosti a soustavného vyvíjení volního úsilí ke splnění daných úkolů. Dítě se ocitá v nové sociální roli, v roli školáka. Nemůže se již v plné míře bez omezení pohybovat, ukázněně musí sledovat vyučování, přijímat uložené úkoly, pracovat s nimi a dokončit je ve stanoveném čase. Tento okamžik má význam i pro jeho nejbližší okolí, protože nejenom biologické (genetické) faktory, ale vlivy prostředí a výchovy hrají velkou roli při úspěších a neúspěších ve škole.

Rozlišujeme dva druhy činitelů, kteří ovlivňují chování jedince. **Vnitřní činitelé**, k nimž počítáme individuální zděděné neuropsychické a biologické základy organismu, **činitelé vnější**, do nichž zahrnujeme prostředí, ve kterém dítě žije. Vývoj člověka představuje přizpůsobování se prostředí.

Tématem mé bakalářské práce je otázka zralosti dětí pro školní práci. Chtěla bych se zaměřit na **znalosti** dětí v souvislosti se vstupem do školy.

V teoretické části se zaměřím na různé aspekty školní zralosti pro základní školu, kde budu charakterizovat období těsně před školní docházkou a obdobím počátku školní docházky procházejícími některými proměnami, k nimž v tomto období dochází.

Praktická část vychází z předpokladu, že u dítěte v předškolním období dochází k vývojovým posunům a skokům. Budu mapovat některé tyto posuny prostřednictvím testových úkolů (vycházejících z běžně používaných testů školní zralosti) u předškoláků s přesahem až do doby vstupu do školy.

1. Teoretická část

1.1 Školní zralost

Současná společnost vyžaduje od svých občanů stále vyšší nároky na vzdělání, což je patrné i v nižších třídách ZŠ. Ne všechny děti však do školy nastupují s dobrými předpoklady pro její úspěšné zvládnutí, existuje zde řada faktorů příznivě nebo naopak nepříznivě ovlivňujících školní úspěšnost.

V předškolním období se tělesný i duševní vývoj oproti obdobím předcházejícím zřetelně zpomalují. Dítě neustále zdokonaluje dříve nabyté schopnosti, nadále diferencuje své vztahy k ostatním lidem, k vrstevníkům. Výrazného pokroku dosahuje v oblasti myšlení, paměti a koncentrace pozornosti. Celý vývoj během předškolního období směřuje k dosažení **psychické, sociální a tělesné zralosti**, nezbytné ke vstupu do školy.

Školní zralost je schopnost dítěte přizpůsobit se nárokům, které na ně klade škola ve školním vyučování. Je to stav tělesného a psychosociálního vývoje, kdy je dítě přiměřeně fyzicky i psychicky připraveno pro požadovaný výkon ve škole a kdy samo zažívá pocit uspokojení ze zvládnutí úkolů, které jsou na něj kladeny (Průcha, 1995).

Dítě, které nastoupí do školy, by mělo být dostatečně vyvinuto po stránce rozumové, emoční, sociální, volní, pohybové a pracovní.

Protože pracuji již mnoho let v mateřské škole, vím, že většina šestiletých dětí je každoročně zodpovědně připravována na požadavky prvních tříd základní školy v předškolním zařízení.

Děti mají schopnost přiměřeného soustředění, vytváří si racionální přístup ke skutečnosti, jsou citově zralé a nejsou afektivně labilní a infantilní. Velmi

důležitou otázkou je úroveň pracovní zralosti. I když přetrvává zájem o hru, současně se dítě zajímá o činnosti napodobující školní úkoly. Umí záměrně se soustředit po určitou dobu, pracovat v řízené činnosti, je samostatné a aktivní, stačí v pracovním tempu ostatním dětem. Má zájem o společnost vrstevníků a o učení ve škole. Každý člověk je individualita a jako individualitu musíme brát i každé dítě.

Vágnerová (2000) rozdělila kompetence, které jsou potřebné ke zvládnutí školních požadavků, do dvou skupin :

- 1) kompetence, které jsou závislé na zrání

- 2) kompetence, na jejichž rozvoji se ve větší míře podílí učení a zkušenost

Nechápeme tedy školní zralost jen jako biologické zrání organismu, ale i jako určitou úroveň způsobilosti rozumové, citové a sociální, jež je výsledkem součinnosti zrání centrální nervové soustavy se stimulujícími faktory prostředí a výchovy.

1.2 Školní nezralost

Při posuzování školní zralosti je sledována především náprava školní nezralosti. Školní nezralost je souhrnný název pro celou skupinu znaků, které mohou zapříčinit školní selhání dítěte.

Za nezralé můžeme označit dítě s dílčím oslabením ve vývoji některých psychických funkcí a schopností nebo s oslabením ve více oblastech osobnosti dítěte. Příčiny školní nezralosti většinou nepůsobí izolovaně, ale v určitých souvislostech. Pokud by nadání dítěte bylo nižší, tedy hluboce podprůměrné, jednalo by se již o snížení předpokladů pro zvládnutí požadavků základní školy a odložení školní docházky by zde nesplnilo svůj účel. Někdy jde o celkové opoždění vývoje a nerovnoměrnost v procesu zrání (Dvořáková, 2006).

Příčiny školní nezralosti mohou být :

- nedostatky ve výchovném prostředí a působení,
- nedostatky v somatickém vývoji,
- neurotický rys osobnosti,
- poškození CNS,
- výrazně podprůměrný intelekt.

Je důležité vědět, jsou-li shledané příčiny napravitelné nebo nezvratné. Výše popsané příčiny školní nezralosti mohou být obojí povahy. Stanovit, co je příčinou nezralosti, a doporučit rodičům, nakolik a čím je možné dosáhnout vyrovnání nebo alespoň zlepšení, náleží do kompetence odborníků. Jedná-li se jen o opoždění, nerovnoměrnost nebo dočasné zastavení procesu zrání, může mít poskytnutí dalšího času ke zrání větší naději na úspěch. Při úzké spolupráci mateřské školy, rodiny a odborníků (psychologů, logopedů a pediatrů) by nemělo dojít k tomu, aby se děti doopravdy nezralé dostaly do základní školy.

1.3 Věk

Značnou roli při vstupu do školy hraje věk dítěte, který je stanoven šestiletou věkovou hranicí. V jednom ročníku se mohou sejít děti, které šesti let dosáhly již téměř před rokem, s dětmi, které jej právě dovršily. Rozdíly mezi dětmi staršími (při vstupu do školy nad 6 let a 8 měsíců) a mladšími, které i přes jejich dobré nadání měly tendenci vyznačovat se větší nesamostatností, hravostí a nesoustředěností, ještě po více letech školní docházky mohou být patrné.

Fyzická zralost je v tomto věku velice individuální. Dítě dozrává pro školní docházku přibližně v 6 letech a čtyřech měsících. Ve většině případů platí, že u dívek narozených dříve než v srpnu a u chlapců v březnu je lépe volit odklad školní docházky.

Plnění povinností školní docházky při dosažení věku šesti let u dítěte v období do 31. 8. daného roku je dána **školským zákonem (č. 561/2004 Sb.)**, jenž také přesně vymezuje postup a podmínky pro odklad školní docházky (§ 37): „*Není-li dítě po dovršení šestého roku věku tělesně nebo duševně přiměřeně vyspělé a požádá-li o to písemně zákonný zástupce dítěte, odloží ředitel školy začátek povinné školní docházky o jeden školní rok, pokud je žádost doložena doporučujícím posouzením příslušného školského poradenského zařízení (pedagogicko psychologická poradna) a současně také odborného lékaře (zpravidla ošetřující dětský lékař). Začátek povinné školní docházky lze odložit nejdéle do zahájení školního roku, v němž dítě dovrší osmý rok věku*“ (Štoček, 2006, str.44).

Mezi nastupujícími školáky nacházíme tedy velké rozdíly ve věku. Na jedné straně jsou to děti, které se narodily na podzim a ještě byl u nich realizován odklad školní docházky. Na druhé straně jsou to děti, u kterých rodiče žádají o předčasný nástup do školy, narodily se po 1. 9. toho ročníku, který vstupuje řádně do školy. Tyto věkové rozdíly mohou ovlivnit proces školního vzdělávání. Mladší děti se mohou oproti starším jevit jako méně vyspělé, a to ovlivní jejich školní úspěšnost i postavení v kolektivu.

1.4 Pohlaví

Dítě v předškolním věku začíná disponovat stále širším repertoárem rolí a dokáže plynule přecházet z jedné role do druhé a přitom se jednotlivé role mohou od sebe podstatně lišit. Jako nejdůležitější se z hlediska rolového chování jeví **identifikace s mužskou či ženskou rolí** podle vzoru rodičů. S emocionálním vývojem v předškolním věku zcela jistě souvisí identifikace dítěte s pohlavní rolí. Z hlediska sexuální orientace je právě v předškolním věku důležité, aby dítě mělo v nejbližším sociálním okolí možnost srovnání mužské či ženské role. V tomto ohledu mají těžší úlohu chlapci z neúplných nebo nefunkčních rodin, kde schází

často právě vzor mužského chování. Mužský vzor pak bohužel schází i během celé následující školní docházky.

Různí autoři (Matějček, Vágnerová, Říčan) se shodují, že asi ve čtyřech letech dítě ví, že jeho pohlavní identita je neměnná, je trvalým znakem. S pohlavní rolí je regulována celá řada projevů emocí. Dívkám je tolerován pláč více než chlapcům a naopak projevy agresivity dívek děsí rodiče i vychovatele více než tytéž u chlapců. Závislost je více přijímána u dívek a dominance zase u chlapců.

U chlapců bývá psychosociální vyspívání v předškolním věku pomalejší a méně vyrovnané než u dívek. Ve škole pak bývají chlapci častěji označováni jako školsky nezralí. Chlapci jsou pravděpodobně biologicky i psychologicky křehčí a zranitelnější nejrůznějšími nepříznivými vlivy. Jsou celkově méně školsky zralí, a to ani ne tak pro nižší výsledky, ale zejména pro nižší zralost sociální a pracovní. Chlapci se jako skupina zdají být asi o čtvrt roku pozadu oproti dívkám. Zároveň je zastáván názor, že dnešní základní škola vyhovuje lépe charakteristikám dívek než chlapců. Jde zejména o důraz na klid, pečlivost, verbální zdatnost, schopnost se podřídit. To vše vede k tomu, že ve skupině dětí s odkladem školní docházky převažují chlapci (Matějček, 1994).

1.5 Tělesný vývoj

Jedním z kritérií školní zralosti je **tělesný vývoj** dítěte a jeho **zdravotní stav**.

1.5.1 Zdravotní stav

U některých dětí ovlivní rozhodujícím způsobem důležitost posouzení školní zralosti jejich **zdravotní stav**, který je záležitostí lékařského vyšetření. Za dominantní lze pokládat častou nemocnost dítěte, o kterém lze předpokládat, že ještě určitou dobu s absencemi i oslabením si zkomplikuje školní úspěšnost. Roli může hrát i plánovaný léčebný zákrok spojený s dlouhodobější hospitalizací,

pokračující léčba závažnějších nemocí aj. Zvýšená nemocnost pro dítě znamená velký počet zameškaných hodin a tím i zvýšené nároky na dohánění učiva. Odklad školní docházky umožní rozvoj tělesné vyspělosti, dozrávání imunitního systému a tím i snížení nemocnosti dítěte. Obecně se doporučuje dávat dítě do mateřské školy alespoň rok před základní školou. Dítě si tak zvykne na organizovaný život ve skupině vrstevníků a získá větší odolnost, posílí si imunitu. Děti menšího věku či se slabou konstitucí mohou ve škole trpět zvýšenou únavou, ale i pocity méněcennosti vůči větším a silnějším spolužákům.

Zvláštní pozornost je nutné věnovat dětem s neurotickým vývojem, u kterých je nebezpečí pozdější školní traumatizace. Jedná se o příznaky bolestí hlavy, snadné unavitelnosti, špatné soustředěnosti, nechutenství, ranního zvracení, bolestí břicha, poruchy usínání a nočních děsů, tiků, nočního pomočování a hysterického prožívání a reagování.

Neméně důležitý pro stanovení stupně fyzické zralosti je také vývoj zubů – započetí v druhé dentice. Proces osifikace při padání zubů souvisí s osmi zápěstními kůstkami, kdy se mění v pevnou kostní hmotu a tím je dítě biologicky schopno uchopit nástroj a učit se psát. Mladší děti se brzy unaví a bolí je ruka (Dvořáková, 2006).

1.5.2 Motorika

V motorice dospívá dítě k ukázněnější, cílenější pohybové aktivitě. V období vstupu do školy se nápadně mění tělesné proporce. Dochází k protažení postavy, prodlužují se končetiny. S proměnou tělesných proporcí totiž úzce souvisí změny v ovládání těla. Po určitou dobu je již schopno své motorické chování ovládnout a kontrolovat. Dítě je schopno přesnějších pohybů, které dříve nezvládalo a které jsou nezbytné pro úspěšné zvládnání psaní, lépe také koordinuje automatické a volní pohyby, dokáže klidně posedět.

Kolláriková (2001) uvádí, že při relativním zklidnění však přetrvává potřeba aktivity dítěte a tělesná výchova je nejdůležitějším faktorem harmonického rozvoje začínajícího školáka.

Hrubá motorika je vše, co souvisí s obratností a pohybem. Dítě skáče po jedné noze, kope s jistotou do míče, skáče oběma nohama snožmo, hází míč jednou či oběma rukama a chytí ho. Hrubá motorika se nejlépe rozvíjí v přirozených herních situacích. Také jeho mimika a další výrazové projevy jsou již uměřenější, kontrolovanější a zralejší.

Jestliže se objevují opakovaně pohybové obtíže, je dobré se poradit s dětským lékařem.

V neposlední řadě nesmíme opomínat ani **správné sezení** při rozvíjení motoriky. Je dobré předcházet únavě i špatnému držení zad a vadám páteře. Je třeba si všimnout, jak dítě sedí a jak drží psací náčiní. Sezení i držení těla by mělo být pohodlné a přirozeně pevné a stabilní. Důležité je, aby dítě sedělo na celé židli a nohy mělo volně u sebe s chodidly na podlaze. Nemělo by opírat hrudník o lavici a hlava je v prodloužené ose těla, mírně skloněná. Ramena jsou ve stejné výšce. Obě předloktí spočívají na stole a lokty jsou mírně od trupu.

1.6 Psychická zralost

Tímto pojmem označujeme celou řadu aspektů. V první řadě je to dosažený stupeň zralosti CNS, a tím ovlivněna i **úroveň v oblasti poznávacích procesů** předškoláka.

1.6.1 Rozumové schopnosti

Chápání světa by u dětí nastupujících do první třídy mělo být více realistické, fantazijní pohled by měl postupně ustupovat. Dítě by mělo chápat jednoduché

pojmy související s časem, mělo by být schopné řadit události chronologicky podle děje. Nemusí znát hodiny, měsíce a dny, ale roční období by znát mělo.

Mělo by být schopno třídit věci podle velikosti, délky, množství, druhu materiálu z kterého jsou věci vyrobeny. Mělo by být schopno logické úvahy o pojmech a ovládat znalost barev i doplňkových. Početní vědomosti a dovednosti by mu neměly dělat obtíže v počítání do 10 a zpět. Minimálně by dítě mělo zvládnout ukázat správný počet na prstech, event. vybrat z nabídnutých předmětů požadovaný počet. Dítě může počítat v duchu i na prstech.

1.6.2 Lateralizace ruky

Zrání CNS ovlivňuje **lateralizaci ruky**. V předškolním věku má většina dětí vyhraněnou ruku, upřednostňuje jednu dominantní ruku při kreslení a v úchopu různých předmětů vůbec. Pokud dítě má tendenci při činnostech ruce střídat, doporučuje se návštěva odborného pracoviště, pedagogicko psychologickou poradnu. Všimáme si, jakou ruku dítě upřednostňuje v činnostech, jakou ruku použije bez přemýšlení při kreslení, do které uchopuje pastelku, či hrneček, jakou rukou se hlásí, hladí zvíře nebo mává na rozloučenou. Nikdy dítě nenutíme k opaku, než pro jakou volbu se rozhodlo a vždy to, co po něm žádáme, aby dělalo s radostí.

1.6.3 Grafomotorika

„Grafomotorika jako soubor psychomotorických činností, které jedinec vykonává při psaní. Psaní není jen záležitostí psacích pohybů ruky (u postižených osob též nohy a úst), ale je řízeno psychikou. Grafomotorika tedy může být nápomocna při diagnostice psychických stavů (únava a strach), procesů

a vlastností, při diagnostice poruch a nemocí jedince“ (Průcha a kol., 1995, str.73).

Na začátku grafomotorického projevu je dětská radost z pohybu, z ovládání svalů a nervů. Čmáranice se podobají hře, ve které děti zanechávají něco trvalého – bod, čáru a skvrnu jako projev své individuality. Později zacházejí s tužkou nebo pastelkou cílevědomě. Umožňuje to přechod z pohybů celého těla a následně celé ruky k postupnému uplatňování centra pohybu v loketním kloubu. Zdokonalování motoriky ruky a rozvíjení jemnomotorických koordinovaných pohybů v součinnosti se smyslovými funkcemi zrakovými a hmatovými, které se projevují na kvalitě grafických produktů. Grafické tvary a linie se zdokonalují s uvolňováním pohybů od křečovitosti a tvrdosti.

Podkladem pro rozvoj dovednosti psaní je vyspělá **grafomotorika** ovládající čáru a směr, správné držení tužky, uvolněné zápěstí a tvořivé, spontánní kreslení. Dobře rozvinutá jemná motorika umožňuje dětem ve škole rychle a čitelně psát bez námahy. V předškolním věku je trénováno uvolnění paže, předloktí a zápěstí v souvislosti s jemnými pohyby prstů. Metody rozvoje jemné motoriky a grafomotoriky, kdy většina z nich by měla být formou hry, aby se děti tímto spíše bavily, než aby náprava byla vnímána jako nudná povinnost. V jednoduchých grafických zkratkách i počátečním písmu dokáže vypovídat o svém vztahu k okolnímu světu. Jemná motorika je rozvíjena skládáním papíru, modelováním, navlékáním korálků aj.

Formy grafického vyjadřování dítěte jsou měněny v závislosti na individuálním rozvoji grafomotoriky, tedy na rozvoji komplexu psychomotorických činností, které jsou vykonávány při kreslení a psaní, a to v součinnosti a koordinaci pohybů jemné a hrubé motoriky, ve spojení se smyslovou kontrolou a v závislosti na úrovni psychiky. Zařazováním různých grafických tvarů, znaků a vzorů do grafomotorického rozvoje dětí je nutno předpokládat respektování zásady individuálního přístupu, přiměřenosti a postupnosti. V předškolním období není cílem rozvoje nácvik písma, ale podpora rozvoje předpokladů osvojování si a rozvíjení psaní k realizaci

komunikačních a sebevyjadřujících záměrů dítěte a pozitivnímu vztahu k psaní. K realizaci grafomotorických cílů je možno kreslit šikmé čáry, geometrické tvary, vlnovky a hadovité linie, oblouky a girlandy, ležaté a stojaté smyčky aj. Výsledky hrových a grafických aktivit je třeba vnímat jako projev osobnosti dítěte, který nepodléhá dokonalosti, správnosti a úhlednosti, ale jedinečnosti projevu a rukopisu dítěte.

Správný úchop tužky

Zdokonalují se jemné pohyby prstů a součinnost motoriky a smyslů, zpřesňuje se vizuomotorická koordinace, manuální zručnost. Nezbytný je **správný** a fixovaný **úchop tužky**. Drobné křeči, která způsobuje roztřesenou čáru a únavu, je možno předejít správným držením psacího náčiní. Správný úchop nazýváme špetkový. Podílejí se na něm tři prsty pravé či levé ruky. První článek prostředníku podpírá psací náčiní zdola boční stranou svého polštářku. Palec přidržuje tužku z levé či pravé strany. Ukazováček má funkci přitlačnou a přidržuje tužku shora. Prsty jsou mírně ohnuty, nesmí být prohnuty. Malíček a prsteníček jsou ohnuty, ne přitisknuti k dlani. Tužku držíme 2-3 cm nad hrotem.

Kresba

Volná kresba v předškolním věku patří k radostnému sebevyjádření dítěte. Dítě potřebuje bezpodmínečně přijetí výtvoru. Je to podnět, který vede k tvořivosti. Malováním a kreslením získává zkušenosti a uvolňuje ruku. Kresba by měla být bohatá na detaily, propracovaná, vyspělá. Dítě by mělo být schopno napodobit geometrické tvary, správně zobrazovat figurální kresbu. Střídáme velikost i tvar plochy, náčiní, tvrdost a měkkost materiálů. Vybarvování ploch, má být bez přetahování, nedotažení i odbytí jen vyčmáráním (Uždil, 1978).

Cvičíme souhrn prstů s pohyby dlaně, abychom uměli správně držet pero a plynule psát. Cílená uvolňovací cvičení zařazujeme pouze jako hru. U všeho, co děláme, mluvíme a doprovázíme komentářem, příjemnou náladou, úsměvem, atmosférou pohody a radosti.

1.6.4 Pracovní zralost

Velmi důležitá je i úroveň **pracovní zralosti**. Zájem o hru sice ještě přetrvává, ale současně by se mělo dítě zajímat o činnosti podobající se školním úkolům (např. úkoly v dětských časopisech). Mělo by umět záměrně se soustředit po určitou dobu, pracovat v řízené činnosti, mělo by být samostatné a aktivní, stačit v pracovním tempu ostatním dětem, zůstat u úkolu a dokončit ho. Pro základní školu je charakteristické, že dítě musí pracovat na vyzvání, bez ohledu na zajímavost úkolu, pracovat samostatně a dokončit ho v časovém termínu a současně podat maximální výkon.

1.6.5 Percepce

Zrakové vnímání

Dochází k přechodu od globálního k **diferencovanému vnímání** v oblasti sluchové a zrakové. Zrání CNS je předpokladem k rozvoji zrakového a sluchového vnímání.

Dítě předškolního věku musí mít **zrakové vnímání** na takové úrovni, která je nutná pro učení čtení a psaní. Teprve v tomto období je dítě schopné vnímat bez větší námahy detaily, dovede lépe rozlišovat tvar nebo počet. Toto závisí na diferenciaci pravé mozkové hemisféry mezi 6 až 7 rokem života dítěte. S tím souvisí zralost očních pohybů, které v praxi umožňují koordinované vidění s jinou pohybovou aktivitou. Dozrávání mozku ovlivňuje i vizuální integrace, kde jde o schopnost dítěte neulpívat na detailu nebo globálním pohledu, ale vnímat komplexně (Vágnerová, 2000).

Sluchové vnímání

Sluchové vnímání se rozvíjí rychleji než zrakové. Dítě v šesti letech dokáže bez větších problémů rozlišovat fonémy, tj. zvuky mluvené řeči. Fonetického sluchu využívá k rozvoji analyticko-syntetické dovednosti. Příslušné centrum je uloženo v levé hemisféře, jejíž funkční diferenciací je ontologicky pozdější než dozrávání pravé hemisféry. Pro úspěšný výsledek je potřebná koordinace činnosti obou hemisfér (Vágnerová, 2000).

1.6.6 Záměrná pozornost

Nutná je určitá kapacita paměti, zejména schopnost **záměrného zapamatování** a **záměrné pozornosti**. Dítě si dokáže při procvičování zapamatovat písničku, básničku a informace, které ho zajímají. Dokáže zachytit podstatné body z přečteného textu, dokáže uchovat a realizovat sled instrukcí. Dále může být pro dítě zajímavé naučit se a pak vyprávět vtipy, hádanky, příběhy.

Nejvíce školních problémů na začátku školního roku tvoří právě nepozornost, nesoustředěnost, dítě dobře nevnímá pokyny učitelky. Soustředění posílíme tak, že nebudeme dítě zahlcovat podněty, ale budeme mu poskytovat čas na jednu konkrétní činnost a její dokončení, pokud bude každou činnost vykonávat samostatně, pomůže mu to naučit se systematicky pracovat.

1.6.7 Myšlení

V **myšlení** dítěte by mělo být chápání světa již více realistické, fantazijní pohled by měl být postupně snižován. Začíná **myšlení logické**. Základní myšlenkové procesy : syntéza, analýza, zobecňování a vyvozování vztahů.

Na průměrné psychomotorické tempo je škola nastavena. Děti výrazně pomalé mají v tomto ohledu výukové problémy. Někteří učitelé v ZŠ neakceptují fakt, že

psychomotorické tempo je trvale obtížně ovlivnitelná charakteristika a že nejde o výchovný nedostatek.

1.6.8 Řeč

Důležitá je i dosažená úroveň v **rozvoji řeči**. Dítě má přiměřenou pasivní i aktivní slovní zásobu. Dokáže jazyk přiměřeně použít v sociálním kontaktu, nebojí se samostatně komunikovat s dětmi i dospělými. Vyslovuje hlásky správně, eliminace poruch výslovnosti (tolerantní jsme k hláskám r a ř). U těchto dětí by neměl chybět logopedický nácvik za asistence logopeda s pravidelným tréninkem doma s rodiči. Problém představuje výraznější patlavost, chabá pasivní i aktivní slovní zásoba. Jakýkoliv nedostatek nebo porucha řeči zhoršuje pozici dítěte a ztěžuje i vztah mezi dětmi a učitelem vzájemně. Agramatismy se vyskytují minimálně, dítě by mělo umět správně skloňovat i časovat a slova ve větě správně skládat. Mělo by být schopné plynule vyprávět o rodině, zájmech a zážitcích. Dobrá znalost vyučovacího jazyka je podmínkou pro zvládnutí výuky.

1.7 Sociální a emocionální zralost

Velmi důležitá je také citová, neboli **emoční zralost** dítěte a s ní souvisí také **zralost sociální**.

1.7.1 Sociální učení

Citový vývoj předškolního věku se projevuje i realizuje v různých formách **sociálního učení**. Rozsah **učení napodobením** je neobyčejně rozšířený a právě napodobením se učí děti živému či zdrženlivému projevu citů, gestikulaci a mimiky. Nezbytnou podmínkou napodobování je přítomnost modelů a vzorů,

které dítě podněcují k mechanismu učení. Významnými vzory se stávají rodiče, blízké osoby, učitelky mateřských škol, sourozenci a vrstevníci. Dítě musí být schopno podřídit se formě práce ve skupině, plnit požadavky skupiny a kooperovat ve skupině. Ve své činnosti se dítě nemůže dožadovat neustálé pozornosti dospělého. Mělo by být schopno odložit své přání, je-li to nutné nebo výhodné vzhledem k pozdějšímu cíli a mělo by umět vzdát se na čas svých osobních potřeb ve prospěch společných cílů. Děti, které navštěvovaly mateřskou školu, to většinou umí.

Dítě by mělo vykat dospělým, pozdravit při setkání, poprosit při žádosti a poděkovat. **Učení sociálním zpevněním**, je založeno na odměnách a trestech sociální povahy. Sociální odměnou jsou různé druhy pochvaly, projevy sympatie, zájmu, uznání a přijímání. Sociálním trestem je nesouhlas, odmítnutí, ignorování a odepření projevu sympatie. Způsoby chování a jednání, které jsou sociálně pozitivně posilovány, mají tendenci být upevňovány. Odměny jsou efektivnější než tresty. Pro stimulaci citového vývoje to platí dvojnásobně. Z. Matějček (1994) říká, že oprávněným trestem je odepření či neposkytnutí odměny.

V mateřské škole jde o **observační učení** a situaci pochvaly dítě pozoruje, odezírá u někoho jiného a účinek je stejný – upevnění odměňovaného způsobu reagování. V předškolním věku dítě postupně získává řadu sociálních zkušeností, ať již s dospělými či vrstevníky, tak v jeho vztazích hrají velkou roli emoce. Jsou tak jejich produktem, ale také i prostředkem dalšího rozvoje vztahů.

1.7.2 Hra a emoce

Hra jako základní činnost dítěte poskytuje dostatečný prostor **pro rozvíjení emocí** dětí. Děti si rády hrají a rády hry opakují. Postupně se můžeme zaměřit na různé výchovné efekty jednotlivých her, jejich opakováním dáváme dostatek prostoru pro upevnění požadovaného efektu. Důležité je s dětmi o emocích mluvit, říkat si o nich, vysvětlovat a nehodnotit či je vyvracet a zakazovat. Tak se

děti učí své emoce poznávat, rozlišovat, orientovat se v nich a projevovat je. Pro děti je důležité, aby je dospělý dokázal přijmout a reflektovat, ať už je to radost, strach, či lítost. Velký význam má i empatie. Dospělý má ukázat dítěti, jak různé emoce zvládat a podněcovat jej ke společensky žádoucím způsobům reagování, chování a jednání. Je důležité přijmout dítě takové, jaké je a ne takové, jaké bychom chtěli, aby bylo.

Dítě nastupující do školy by se mělo umět odloučit na určitou dobu od rodiny. Mělo by být připraveno vzít na sebe roli školáka, diferencovaně reagovat na učitele a spolužáky, spolupracovat s nimi, podřídít se cizí autoritě a řídit se stanovenými pravidly. Pro práci ve škole musí být dítě emočně připraveno a motivováno, má mít kladný vztah k vyučujícímu i spolužákům, ale i ke škole a učební látce. Musí mít pocit, že vše dobře zvládá, že je schopno mít nade vším kontrolu.

Emočně by mělo být dítě stálejší než v předchozí době, kdy bylo charakteristické časté kolísání či střídání nálad, mělo by být schopno potlačit svou afektivitu. Mělo by umět regulovat svá přání, potřeby i chování. Při završení předškolního období by školsky "zralé" dítě mělo být připraveno vzít na sebe roli školáka. Jde o schopnost dítěte chovat se stabilně v prostředí školního kolektivu, dokázat orientovat se ve vztazích mimo rodinu.

1.8 Vliv výchovného prostředí

Vývoj člověka je proces stálého přizpůsobování se prostředí, vyrovnávání vztahu mezi člověkem a prostředím. Prostředí je komplexní, se všemi materiálními, kulturními a sociálními složkami. Je to rozhodující činitel ve výchově dítěte a vše, co je kolem člověka, co na něj působí ať kladně či záporně. Životní prostředí zahrnuje také hmotné podmínky, společenské prostředí i sociální složku, což jsou mezilidské vztahy, jejich úroveň a rozmanitost. Čím je vývoj jedince ranější, tím je ovlivnitelnější.

1.8.1 Rodina

Prvním a nejpřirozenějším prostředím výchovného působení je **rodina**. Rodinou je dítě uváděno do kulturního prostředí svého okolí a do života v lidské společnosti. Toto elementární, prvotní uvádění dítěte do okolního světa je bez rodiny nepředstavitelné, socializační funkce je tedy nejdůležitějším úkolem. Socializací rozumíme onen proces, ve kterém dítě poznává a prožívá styk s dospělým, sourozenci a vrstevníky, ověřuje si následky, jež určité chování vyvolává, poznává reakce na svá přání a požadavky, učí se něčeho se zříci, dát druhým přednost nebo prosadit svá vlastní přání. Čím je rodina větší, tím jsou získané zkušenosti mnohostrannější. Fungující rodina zabezpečuje dítěti již od nejútlejšího věku základní potřeby: pocit jistoty, potřebu bezpečí, přiměřenou citovou odezvu, touhu volně se rozvíjet a potřebu aktivní činnosti. Vliv rodinného prostředí by sám o sobě nedokázal úspěšně zvládnout celou tíhu zodpovědnosti za intelektuální, sociální i morální přípravu pro život, ani by nedokázal poskytnout k tomu potřebné podněty. Chování dětí v mateřské škole je zrcadlovým odrazem sociální a emoční výbavy, kterou rodina dítěti dává do života. Tam, kde je rodina „dárce“ štědrým, je práce s dětmi radostná. Do hry se jako významný sociální vliv prostředí promítá způsob života rodiny, popřípadě širší komunity. Všichni si kladou otázku, zda právě jejich dítě je pro vstup do základní školy připraveno a zda zde uspěje.

Martin, Gillernová (2003) uvádí, že dlouhodobá úroveň stimulace dítěte v rodině je rozhodujícím faktorem jeho následující školní docházky. I nepodnětné rodiny nabízejí značné množství podnětů, bohužel i v oblastech, které jsou pro školu nevhodné.

S konflikty v rodině se nejhůře vyrovnávají předškoláci. Pokud se v rodině, kde jsou děti, odehrává nějaké násilí (např. fyzické, psychické), je na místě předpokládat, že tento jev může mít negativní následky v dalším vývoji dítěte. Nejsnáze ovlivňuje rodinné prostředí děti ve věku do šesti let. Takové děti jsou

postiženy nízkou sebekontrolou svých emocí a pocitů. Toto sebeovládání může být buď nedostatečné (nadměrná agresivita, předvádění se) nebo naopak přehnané (potlačení emocí, zakřiklost).

Násilí v rodině může u dítěte způsobit také nízkou sebeúctu k sobě samému. Nízká sebeúcta dokáže u dítěte také ovlivňovat zvládání stresových situací, které s sebou domácí násilí přináší. Každé dítě se se stresem vyrovnává jinak.

Děti z prostředí disharmonických rodin s problematikou násilí mohou vykazovat některé z těchto typů chování : agresivita, poruchy chování, zlobení, stažení se, extrémní nesmělost, apatie, nedobré vztahy s vrstevníky a chabá úroveň komunikačních schopností.

Je důležité, aby děti měly možnost otevřeně a beze strachu hovořit o svých pocitech, problémech a případně obtížné situaci v rodině, kde se odehrává domácí násilí. Můžeme tak předejít negativním následkům, které si s sebou dítě ponese nejenom při školním vzdělávání, ale i po celý život.

1.8.2 Mateřská škola

Druhým nejvýznamnějším prostředím pro výchovu a vzdělání dítěte je **mateřská škola**, která musí připravit prostředí a situace tak, aby poskytovaly příležitost k vyváženému a mnohostrannému uplatnění různě disponovaných jedinců.

Předškolní vzdělávání je institucionálně zajištěno mateřskými školami, kde se vzdělání organizuje pro děti ve věku od tří do šesti (sedmi) let, má dětem usnadňovat jeho další životní i vzdělávací cestu.

Působení dospělých (učitelek) a vrstevníků a kladení výchovných požadavků na dítě vytváří specifické sociální prostředí, které je pro vývoj dítěte důležité. Mateřská škola je pro socializaci jedince důležitá i tím, že působí systematicky, cílevědomě a může poskytnout dítěti takové socializační stimuly, které téměř nikde v předškolním věku nenajde.

V tomto smyslu významně doplňuje rodinu a její socializační působení. Porozumět socializaci dítěte v prostředí mateřské školy též umožňuje aktivně ovlivňovat sociální vývoj dítěte a rozvíjet i u dětí příslušné sociální dovednosti.

Mateřská škola je výchovný prostor užitečných intelektuálních možností rozvoje a sociálně životní prostředí, v kterém se rozvíjejí a utvářejí emociální struktury, motivační základy a sociální formy vzájemného styku a vypořádání se s okolím.

Mateřská škola jako instituce mezi rodinou a školou nechce ani přejímat úkoly rodiny, ani předcházet úkolům národní školy, nýbrž má své vlastní, samostatné výchovně vzdělávací poslání, které je možné uskutečnit právě ve spolupráci s rodiči. Mateřská škola představuje pedagogicky bohaté prostředí, jež doplňuje rodinu a přispívá k rozšiřování dětských zkušeností až po vstup do základní školy. Mateřská škola si klade za cíl vytvořit takové možnosti a v takovém prostoru a čase, aby se mohla osobnost dítěte rozvíjet v celé šíři. V poslední době sledují nárůst výchovných problémů, které musíme řešit jako učitelky. Je zřejmé, že za těmito problémy se skrývají deficity, které děti získávají v sociálním prostředí rodiny.

Ve vývoji dětské osobnosti má hra nezastupitelnou roli. Podporuje psychickou rovnováhu dítěte, ověřuje jeho schopnosti a rozvíjí vědomosti, dovednosti a v neposlední řadě obohacuje jeho sociální vztahy. Praktických cvičení a her je používáno u předškoláků individuálně i skupinově, příznivě je působeno na rozvoj zrakového vnímání, koordinace pohybů, jemnou motoriku, vnímání vlastního těla v prostoru, paměť, pozornost, matematické představy, řeč a sociální dovednosti.

V předškolním věku mohou být vytvářeny základy klíčových kompetencí sice elementární, ale důležité a významné z hlediska přípravy dítěte pro započetí systematického vzdělávání. Klíčové kompetence získávají ústřední pozici v rámcových vzdělávacích programech všech mateřských škol.

1.8.3 Učitelka mateřské školy

Učitelky mateřských škol mohou napomoci úspěšnému řešení otázky školní zralosti. Mohou upozornit rodiče, jejichž dítě v některé sledované oblasti vykazuje známky vývojových deficitů, podat srovnání s vrstevníky. V případě, že o odklad školní docházky rodiče žádají z důvodů „prodloužení dětství“, mohou na ně dlouhodobě působit a vysvětlovat, že by mohlo dojít k promeškání doby, kdy je dítě „nastaveno“ na přijímání nové zkušenosti ve škole a tím i ke ztrátě motivace. Zároveň by měly působit na rodiče, aby dítě do školy nedávali, pokud není zralé.

Učitelky jsou i významnou dospělou osobou v sociálním světě dítěte předškolního věku. Mohou využít svých profesních dovedností a záměrně působit na podporu citového vývoje a prožívání dítěte.

Stejně důležitá je i jejich úloha při harmonizaci či stimulaci vývoje u dětí s odkladem školní docházky. Řada odborníků a pracovníků se stará o vytváření nových metodických materiálů či zprostředkování informací o možnostech pedagogické terapie na konci předškolního věku. Speciálním tréninkem by se mohlo podpořit dozrávání jednotlivých funkcí a tím snížit riziko vzniku specifických poruch učení.

Předškolní příprava by neměla být napodobeninou základní školy, i když se v nabídce mnoha mateřských škol objevuje nabídka předškolní přípravy. Měla by být zachována hravá, zábavná forma se zaměřením na nácvik pozornosti, soustředěnosti, na správném sezení při práci, na dovednost práci ukončit, aby si uměly poradit v nestandardních situacích, a tak předškoláky obohatit a připravit na školu. I když mateřská škola poskytuje dětem přípravu na pozdější zvládání trivia například předčtenářskou či předpočetní přípravou, tak se rozhodně nejedná o přebírání výuky z prvních tříd.

2. Praktická část

2.1 Cíl

Cílem výzkumné studie je sledování vývojového posunu v oblasti rozumových schopností ve výzkumných šetřeních v měsících květnu, červnu a září za použití testu *Zkoušky znalostí předškolních dětí* a porovnávání posunu ve výsledcích.

V rámci výzkumné studie budou sledovány rozdíly v úrovni vědomostí mezi chlapci a děvčaty, ale též úspěšné a nejméně úspěšné znalostní okruhy.

2.2 Výzkumné otázky

- 1) Jsou velké rozdíly v úrovni znalostí mezi děvčaty a chlapci ve třech časových etapách výzkumu?
- 2) V kterých okruzích znalostního testu byly děti úspěšné a v kterých naopak byly málo úspěšné?
- 3) Nastal posun znalostí u předškolních dětí v porovnání jednoho měsíce (květen – červen) a čtyř měsíců (květen - září) již na počátku školní docházky?

2.3 Hypotézy

- 1. Lze očekávat významné rozdíly mezi znalostmi děvčat a chlapců (děvčata budou podávat v testu znalostí lepší výkony).**
- 2. Lze očekávat zřetelné posuny (zlepšování) v čase ve výkonech v testu znalostí.**

2.4 Použitá metoda:

Test znalostí předškolních dětí

Test znalostí předškolních dětí, který sestavil v 70. letech 20. století Matějček, vycházel ze své klinické zkušenosti. Test obsahuje deset oddílů po 4 otázkách zaměřených na různé oblasti (např. informovanosti o hodnocení času, počtu, znalosti o rostlinách, zvířatech, domácích činnostech, společenském zařazení apod).

Test je určen pro předškolní děti od čtyř do sedmi let. Test je zadáván individuálně, jeho administrace trvá cca 10 až 15 minut.

Výsledek je možné hodnotit i rozbořem odpovědí dítěte, které nám umožní odlišit oblasti, o níž dítě mnoho neví. Bod za správnou odpověď. V jednotlivých oblastech může dítě dosáhnout nejvýše při správných odpovědích celkem čtyř bodů a za celý test při všech správných odpovědích může dosáhnout nejvýše 40 bodů.

Normy pro hodnocení testu jsou staré cca 30 let z dnešního pohledu tedy nemusí odpovídat znalostem současných dětí. (Pozn. Při hodnocení testu v rámci této výzkumné studie nebylo využíváno standardizovaných norem, ale pouze porovnávání bodových zisků jednotlivých dětí v dané skupině. Celý test je obsažen v příloze číslo 1.

2.5 Popis zkoumaného vzorku

Zkoumala jsem celkem v květnu, červnu a září 27 chlapců a 14 děvčat, kde nejmladšímu dítěti bylo 5 let a 9 měsíců a nejstaršímu dítěti bylo 7 let a 4 měsíce. Průměrný věk všech zkoumaných dětí v měsíci květnu byl 6let a 3 měsíce, v červnu byl průměrný věk 6 let a 4 měsíce. Na konci výzkumu v září bylo dětem průměrně 6 let a 7 měsíců. Zkoumala jsem v jednotlivých šetřeních vždy tytéž děti. Test byl zadáván individuálně, v květnu a červnu v rámci pobytu

předškolních dětí v MŠ a v září v ZŠ. Jednotlivá sezení byla pro mne náročná časově a zároveň byla i vyčerpávající, protože každý měsíc jsem děti zkoumala vždy ve dvou dnech a nesměla jsem příliš narušovat jejich režim dne. Celkem jsem strávila šest dní dovolené při výzkumných šetřeních.

2.6 Výsledky a interpretace

2.6.1 Rozdíly ve znalostech mezi chlapci a děvčaty

	Průměrný počet bodů u dívek	Průměrný počet bodů u chlapců	Rozdíl v procentech
1 výzkum	22 = 55%	26 = 65%	10%
2 výzkum	26 = 65%	28 = 70%	5%
3 výzkum	29 = 73%	31 = 78%	5%
Celkem	26 = 65%	28 = 70%	5%

Tab. č.1: Rozdíly ve znalostech mezi chlapci a děvčaty v průměru.

(Pozn. Maximální bodový zisk z celého testu je 40 bodů.)

U prvního výzkumu dosáhli chlapci průměrně o 4 body více než děvčata. Rozdíl tvořil 10%.

U druhého výzkumu dosáhli opět chlapci v průměru o 2 body více než děvčata. Rozdíl byl 5%.

Ve třetím výzkumu také chlapci dosáhli v průměru o 2 body více než děvčata. Rozdíl byl 5%.

Ve výsledném průměru byli chlapci úspěšnější o 2 body v jednotlivých výzkumech oproti děvčatům. Rozdíl byl 5%.

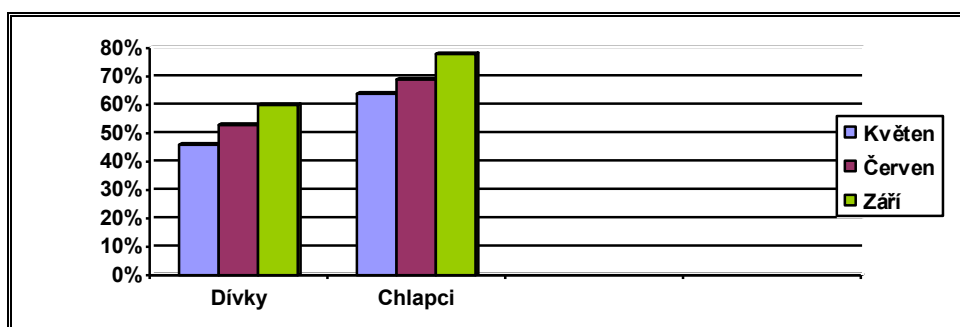
Děvčata byla úspěšnější mezi jednotlivými časovými obdobími, kdy v průměru dosahovala průměrného rozdílu 4, 3 a 7 bodů. Kdežto chlapci dosahovali jen 2, 3 a 5 bodů.

Na první výzkumnou otázku mohu odpovědět, že velké **rozdíly mezi průměrnými znalostmi testu mezi děvčaty a chlapci nejsou**. Chlapci sice podávají lehce kvalitnější výkon než děvčata, ale tento rozdíl není významný.

Ze zobrazené tabulky vyplývá, že **chlapci byli úspěšnější než děvčata**, ale u všech (u dívek i chlapců) je prokázána vzestupná tendence v úrovni znalostí. U děvčat byl vzestup za jeden měsíc květen – červen o 7% a u chlapců 5%.

	Květen	Červen	Září
Dívky	46%	53%	60%
Chlapci	64%	69%	78%

Tab. č. 2: Procentuální výsledky úspěšnosti mezi chlapci a děvčaty.

Tab. č. 3: Procentuální výsledky znalostního testu

Děvčata byla v rozmezí měsíců květen – červen úspěšnější než chlapci. V rozsahu měsíců červen – září byla děvčata úspěšnější jen o 7%, chlapci o 9%.

Chlapci byli v druhém časovém rozmezí mírně úspěšnější než děvčata, ale tento rozdíl je velmi malý.

Největší skok je vidět za čtyři měsíce v rozsahu květen – září, kdy děvčata byla úspěšnější o 14% a chlapci také o 14%. **V tomto třetím časovém rozmezí se chlapci vyrovnali děvčatům.**

Na základě těchto výsledků se hypotéza číslo 1 nepotvrdila. Dívky nepodávaly výrazně lepší výkony v testu znalostí než chlapci.

Děvčata nebyla úspěšnější než chlapci. Domnívám se, že to mohlo být jednak tím, že vzorek děvčat byl podstatně menší (14) než u chlapců (27) a také rovnými podmínkami, které mají dnešní děti (tzn. podnětná prostředí s vyspělou nejenom počítačovou technikou, ale i přístupem rodičů, kteří chtějí dát svým dětem co nejvíce podnětů a příležitostí k poznání a vzdělanosti).

2.6.2 Posuny v čase ve výkonech v testu znalostí

	Průměrný počet bodů u všech dětí
1 výzkum	24
2 výzkum	27
3 výzkum	30
Celkem průměr	27

Tab. č. 4: Rozdíly v průměrných bodových hodnotách v jednotlivých výzkumných šetřeních.

Z tabulky vyplývá, že průměrný počet bodů u všech dětí stoupá v závislosti na jednotlivých výzkumných šetřeních.

Tab. č. 5: Posuny v čase ve výkonech v testu znalostí u všech dětí.
(Pozn. Maximální bodový zisk z celého testu je 40 bodů.)

Mezi květnem a červnem průměrně o 4 body a mezi červnem a zářím také průměrně o 4 body. Největší skok je mezi květnem a zářím a to průměrně o 6 bodů u všech dětí. Průměrně všechny děti dosáhly za celý výzkum 27 bodů ze 40.

Posun znalostí u předškolních dětí v porovnání měsíců květen až červen nastal v průměru o 4 body. Posun na počátku školní docházky v rozmezí měsíců květen až září nastal o zlepšení v průměru 6 bodů v celkovém počtu 41 dětí.

Hypotéza číslo 2 se potvrdila. Výkony dětí se v čase zlepšovaly.

2.6.3 Úspěšnost v jednotlivých okruzích a otázkách znalostního testu.

Okruh	Počet bodů u všech dětí			
	1. šetření	2. šetření	3. šetření	Celkem
I.	78	97	122	297
II.	107	109	120	336
III.	80	92	110	282
IV.	100	114	128	342
V.	91	99	117	307
VI.	98	105	127	330
VII.	123	141	148	412
VIII.	81	88	89	258
IX.	119	130	137	386
X.	129	134	147	410

Tab. č.6 Dosažené počty bodů v jednotlivých okruzích testu u všech dětí.

(Pozn.: Maximální počet bodů v jednom okruhu u všech dětí je 164.)

Okruh	Počet bodů u všech dětí v procentech			
	1. šetření	2. šetření	3. šetření	Celkem
I.	48%	59%	74%	60%
II.	65%	66%	73%	68%
III.	49%	56%	67%	57%
IV.	61%	69%	78%	70%
V.	55%	60%	71%	62%
VI.	60%	64%	77%	67%
VII.	75%	86%	90%	84%
VIII.	49%	54%	54%	52%
IX.	73%	70%	83%	78%
X.	79%	82%	90%	83%

Tab.č.7: Dosažené počty bodů v jednotlivých okruzích testu u všech dětí v procentech.

Názvy okruhů:

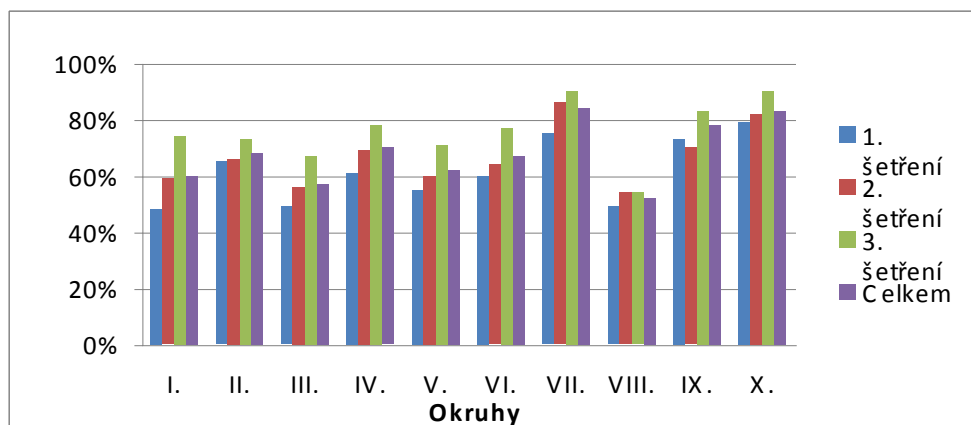
I. Společenské zařazení, II. Počet, III. Čas, IV. Hry a sport, V. Pohádky, VI. Zvířata, VII. Rostliny, VIII. Domácnost, IX. Nástroje, X. Zaměstnání

Z tabulky vyplývá, že **nejobtížnějším okruhem** u všech dětí byl **okruh číslo VIII. Domácnost**.

Nejtěžší byla otázka: Z čeho se dělají knedlíky? Může to souviset i s faktem, že v dnešní době maminky většinou knedlíky kupují, což se odrazilo i v odpovědích dětí.

Následující obtížná otázka byla: Co potřebuje maminka nebo babička, když plete svetr? Dnes plete jen málokterá maminka a většinou si svetry kupují hotové.

Toto jsou dva typy otázek, které mohou odkazovat na „pokulhávání“ testu za současností. Děti se v dnešní době (oproti době, kdy test vznikal) s některými informacemi setkávají méně (např. informace o výrobě některých věcí v domácnosti), naopak některé otázky v testu z dnešního pohledu chybí (již u předškoláků patří dnes k běžné informovanosti elementární přehled o technice, počítačích apod.).

Tab. č.8 Grafické znázornění procentuální úspěšnosti u všech dětí.

Pro děti byl **obtížný i okruh číslo I. Společenské zařazení**, kde největší obtíže tvořila otázka: Které je největší město u nás – v naší republice?

To může souviset s faktem, že jde o značně abstraktní a pro dítě neuchopitelnou informaci (slovo „největší“ je nepředstavitelné, neboť velké je pro dítě v tomto věku každé město). Pokud dítě touto informací disponuje, odráží to zřejmě fakt, že mu tuto informaci někdo poskytl, vysvětlil a dítě ji bylo schopno uchovat, vybavit a reprodukovat. Děti většinou odpovídaly, že největší město je to, v kterém žijí.

Obtíže dětem dělala také otázka: Jak se jmenuje náš pan prezident? Shodou okolností v červnu pan prezident navštívil naše město a děti při dalším šetření jeho jméno již znaly.

Nejvíce úspěšný byl okruh číslo VII. Rostliny. V září všechny děti dosáhly 90 % úspěšnosti. Domnívám se, že velký vliv na tento okruh má fakt, že děti pocházejí z maloměsta a navštěvují prarodiče na venkově, kde mají k přírodě nejbližší.

Celkově je možno z tabulky číslo 7 vypořádat, že všechny děti se v jednotlivých šetřeních stále lepšily, největší posun je logicky vidět v časovém rozmezí čtyř měsíců květen až září, kde v jednom okruhu byl dokonce posun až o 26%.

Z vyhodnocení přehledu znalostních výsledků (viz. přílohy 2-7) u děvčat v červnu plyne, že nejméně 19 bodů (ze 40) dosáhla 1 dívka. Nejvíce 36 bodů dosáhla také jen jedna dívka. Tři děvčata měla shodně 27 bodů.

Stoprocentní úspěšnost u děvčat byla dosažena v několika okruzích a otázkách:

- **I.** Jak se jmenuje křestním jménem tvoje maminka?
- **II.** Kolik prstů je na jedné ruce?
- **V.** Jak se jmenovali ti tři v pohádce? Jeden byl Dlouhý, druhý široký a ten třetí?
- **VII.** Jak se jmenují ty houby, kterými bychom se mohli otrávit?
- **X.** Ke komu si chodíme dát ostříhat vlasy?

Z vyhodnocení přehledu znalostních výsledků u chlapců v červnu plyne, že nejméně 14 bodů (ze 40) dosáhl 1 chlapec, u kterého byl doporučen odklad. Nejvíce 38 bodů dosáhli 2 chlapci. Čtyři chlapci měli shodný počet 32 bodů.

Stoprocentní úspěšnost u chlapců byla dosažena v těchto okruzích a otázkách:

- **I.** Jak se jmenuje křestním jménem tvoje maminka?
- **VII.** Co se musí zasít do země, aby nám vyrostly květiny?
- **VII.** Která rostlina nás může popálit?
- **X.** Ke komu si chodíme dát ostříhat vlasy?
- **X.** Kdo nosí dopisy do domu?

Současně měli chlapci i děvčata stoprocentní shodu úspěšnosti v měsíci červnu v okruhu číslo **I**, v otázce: Jak se jmenuje tvoje maminka? V okruhu číslo **X**, v otázce: Ke komu si chodíme dát ostříhat vlasy?

2.7 Závěry výzkumu

Ve své výzkumné práci jsem vycházela z předpokladu, že u dětí předškolního věku dochází k výrazným vývojovým proměnám. Tyto posuny jsou zřetelné v kognitivní oblasti, kde jsem sledovala znalosti dnešních předškolních dětí na základě testu sestaveného téměř před třiceti lety.

Pokud jde o samotný Test znalostí, došla jsem k těmto závěrům:

- V testu znalostí podávali v dané skupině dětí mírně lepší výkony chlapci (nikoliv podle očekávání dívky), tento rozdíl však není výrazný.

Při prvním výzkumu v květnu dosáhli chlapci oproti děvčatům 10% rozdílu úspěšnosti.

Při druhém výzkumu v červnu byl rozdíl mezi chlapci a děvčaty jen minimální a tvořil 5% rozdíl úspěšnosti u chlapců.

Ve třetím výzkumu v září byl rozdíl úspěšnosti u chlapců oproti děvčatům opět jen 5%. Velké rozdíly mezi průměrnými znalostmi testů mezi chlapci a děvčaty nebyly.

- Některé otázky v tomto testu se zdají být již zastaralé a nefunkční. Otázky typu - z čeho se dělají knedlíky, co potřebuje maminka nebo babička, když plete svetr, kde se kupují cigarety a jak to musíme udělat, když chceme poslat někomu peníze, by měly být nahrazeny či upraveny nebo jejich odpovědi musí být tolerovány širěji.

Nejméně úspěšný byl okruh číslo VIII. Domácnost. Souvisí to jistě s faktem, že dnešní rodina využívá výhod konzumní společnosti a děti již nemají možnost vidět postup výroby některých potravin či výrobků.

Nejúspěšnějším okruhem byl okruh číslo VII. Rostliny. Děti, které se účastnily výzkumu žijí na maloměstě a k přírodě mají velmi blízko.

Stoprocentní shodu úspěšnosti u chlapců i děvčat měl okruh číslo I. Společenské zařazení, v otázce: Jak se jmenuje křestním jménem tvoje

maminka? Také v okruhu číslo X. Zaměstnání v otázce: Ke komu si chodíme ostříhat vlasy?

- Znalostní posuny u všech dětí v jednotlivých časových úsecích byly velmi zřetelné. Posun znalostí u předškolních dětí byl v průměru o 4 body lepší v porovnání měsíců květen – červen a měsíců červen – září, kde byl také o čtyři body lepší.

Největší skok nastal od předškolního vzdělávání až po počátek školní docházky, tedy v rozmezí měsíců květen až září, kde došlo v průměru ke zlepšení u všech dětí o 6 bodů. V některých okruzích děti dosahovaly až 26% rozdílu úspěšnosti.

Závěr

V předškolním období dítě neustále zdokonaluje dříve nabyté schopnosti a vědomosti. Výrazného pokroku dosahuje v oblasti myšlení, paměti a koncentrace pozornosti. Celý vývoj během předškolního období směřuje k dosažení **psychické, sociální a tělesné zralosti**, nezbytné ke vstupu do školy.

Pokud se u dítěte vyskytnou jakékoliv pochybnosti je třeba navštívit odborníky z oblasti psychologie a pedagogiky, kteří formou testů školní zralosti a na základě jejich výsledků doporučí školní docházku či odklad školní docházky. Vyšetření by mělo být chápáno jako komplexní úkol pro týmovou práci lékařů, psychologů a pedagogů. Úkolem podrobnějšího psychologického vyšetření je zjištění stupně rozsahu a zvláštností mentálních nedostatků a jejich přesná klasifikace.

Pedagogické posouzení se podílí na stanovení diagnózy a prognózy. Z pedagogické praxe by měl vycházet požadavek na co možná spolehlivé posouzení způsobilosti pro zvládnutí učiva. Jsou zjišťovány souvislosti mezi různými ukazateli tělesnými, duševními a sociálními.

Existuje několik testových metod, které slouží k zjištění problematiky školní zralosti. Děti budou trávit ve škole mnoho let, proto je velmi důležité určit okamžik, kdy vstoupí do nové etapy svého života, do etapy školní docházky. Na nás dospělých pak leží velká zodpovědnost, abychom pomohli dětem k tomu, aby jejich školní start byl co nejzdařilejší.

Bakalářskou práci je možno označit jako průřez některých aspektů školní zralosti. Za pomoci *Testu znalostí předškolních dětí* sestaveného téměř před třiceti lety a za předpokladu proměn, kterými děti procházejí v předškolním období a obdobím začátku školní docházky, jsou posuzovány nejenom vývojové kroky, ale i rozdíly ve výkonech mezi chlapci a děvčaty a celkové posuny v čase.

Seznam použité a citované literatury:

1. Budíková, J., Krušinová, P., Kuncová, P.: *Je vaše dítě připraveno do první třídy? Co potřebuje budoucí prvňáček umět a znát.* Brno, Computer Press 2004. ISBN 80-722-6637-3
2. Dvořáková, H.: *Pohybové činnosti pro předškolní vzdělávání.* Praha, Raabe 2006. ISBN 80-86307-27-1
3. Dvořáková, M.: *Pedagogicko-psychologická diagnostika.* Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Tiskárna 2006. ISBN 80-7040-282-2
4. Fontana, D.: *Psychologie ve školní praxi.* Praha, Portál 1997. ISBN 80-7178-063-4
5. Kolláriková, Z., Pupala, B.: *Předškolní a primární pedagogika.* Praha, Portál 2001. ISBN 80-7178-585-7
6. Kutálková, D.: *První třídou bez problémů.* Praha, Makropulos 2000. ISBN 80-86003-36-1
7. Lisá, L., Kňourková, M.: *Vývoj dítěte a jeho úskalí.* Praha, Avicenum 1986.
8. Matějček, Z. : *Po dobrém nebo po zlém ?* Praha, Portál 1994. ISBN 80-7178-486-9
9. Matějček, Z.: *Rodiče a děti.* Praha, Avicenum 1986.

10. Mertin, V., Gillernová, I.: *Psychologie pro učitelky mateřské školy*. Praha, Portál 2001. ISBN 80-7178-799-X
11. Průcha, J., Walterová, E., Mareš, J.: *Pedagogický slovník*. Praha, Portál 1995. ISBN 80-7178-029-4
12. Říčan, P., Krejčířová, D. a kol.: *Dětská klinická psychologie*. Praha, Grada 2006. ISBN 80-247-1049-8
13. Štoček, M.: *Rukojeť ředitelky mateřské školy*. Praha, aTre 2006.
14. Třesohlavá, Z., Černá, M., Kňourková, M.: *Dříve než půjde do školy*. Praha, Avicenum 1990. ISBN 80-201-0015-6
15. Uždil, J.: *Výtvarný projev a výchova*. Praha, Státní pedagogické nakladatelství, n. p. 1978.
16. Vágnerová, M. : *Vývojová psychologie*. Praha, Portál 2000. ISBN 80-7178-308-0
17. Žáčková, M., Jucovičová, D.: *Děti s odkladem školní docházky a jejich úspěšný start ve škole*. Praha, „B“ Print 1998.

Seznam příloh

Test znalostí předškolních dětí.....	1
1. výzkumné šetření dívky – květen.....	2
1. výzkumné šetření chlapci – květen.....	3
2. výzkumné šetření dívky – červen.....	4
2. výzkumné šetření chlapci – červen.....	5
3. výzkumné šetření dívky – září.....	6
3. výzkumné šetření chlapci – září.....	7

Příloha číslo 1

Zadání testu znalostí předškolních dětí :

I. Společenské zařazení

1. A jak se jmenuje křestním jménem tvoje maminka? (nemá-li dítě maminku, tedy tatínek, nebo ten u koho dítě bydlí).
2. Jaké barvy má naše vlajka?
3. Které je největší město u nás – v naší republice?
4. Jak se jmenuje náš pan prezident?

Celkem bodů:

II. Počet

1. Kolik kol má trojkolka?
2. Kolik prstů je na jedné ruce?
3. A kolik je jich na obou rukou?
4. Kolik dnů je v týdnu (od neděle do neděle)

Celkem bodů:

III. Čas

1. Který den přijde po neděli?
2. Který den přijde po sobotě?
3. V které roční době jsou vánoce? (neví-li dítě, co jsou čtyři roční období, vyjmenujeme mu je v tomto pořadí: podzim, zima, jaro, léto).
4. Kolik je hodin v poledne?

Celkem bodů:

IV. Hry a sport

1. Co potřebujeme, když chceme šít na panenku? (stačí, když dítě vyjmenuje: jehlu a nit).
2. Co si vezmou děti na nohy, když chtějí hrát na ledě hokej?
3. Jak se jmenuje při kopané ten, kdo hlídá, aby nedostali gól?
4. Jak se jmenuje to , co vystřelujeme lukem?

Celkem bodů:

V. Pohádky

1. Jak se jmenovali ti tři v pohádce? Jeden byl Dlouhý, druhý Široký a ten třetí?.....
2. U koho žil Smolíček Pacholíček?
3. Jak se jmenují ty dvě loutky? Jeden je Hurvínek a tadruhá?.....
4. Když začíná divadlo, co se musí rozhrnout nebo vytáhnout, abychom viděli na jeviště?

Celkem bodů:

VI. Zvířata

1. Proč lidé chovají včely?
2. Které zvíře nám dává vlnu?
3. Jak se říká tomu, co má jelen na hlavě? (Správná odpověď je „parohy“)
4. Čím se živí pavouci? (Co žerou, co chytají?)

Celkem bodů:

VII. Rostliny

1. Co se musí zasít do země, aby nám vyrostly květiny?
2. Jak se jmenuje ta část stromu, která roste pod zemí?
3. Jak se jmenují ty houby, kterými bychom se mohli otrávit?
4. Která rostlina nás může popálit?

Celkem bodů:

VIII. Domácnost

1. Když oloupeme vejíčko, tak ve vnitřku je bílek – a co ještě?
2. Z čeho se dělají knedlíky? (Ve výčtu nesmí chybět „mouka“ nebo „brambory“ – může chybět mléko, voda, tuk apod.)
3. Co potřebuje maminka nebo babička, když plete svetr? („vlnu a jehlice“ či jinak vyjádřeno, že potřebuje materiál a nástroj.)
4. Co dáváme žrát králíkům? (trávu – nebo cokoli jiného, co se skutečně králíkům dává.)

Celkem bodů:

IX. Nástroje

1. Na co potřebujeme kosu?

2. Dřevo se řeže pilou – a čím se štípe?
 3. Čím se tatínek holí, aby neměl vousy? (Čím se muži holí?) (břitva, žiletka, strojek, elektrický strojek aj.)
 4. Čím chytají rybáři ryby? (na udici, do sítě apod.)
-

Celkem bodů:

X. Zaměstnání

1. Ke komu si chodíme dát ostříhat vlasy?
 2. Kdo nosí dopisy do domu?
 3. A kde se kupují cigarety? (U venkovských dětí se připouští „v krámě“, „samoobsluže“)
 4. Jak to musíme udělat, když chceme poslat peníze někomu, kdo bydlí hodně daleko – v nějakém jiném městě (jiné vesnici), kam mu to nemůžeme donést. (Správná odpověď vyjadřuje, že se na tom nějak účastní pošta – ale připouští se i „pošleme je složenkou“ nebo jiné obdobné vyjádření.)
-

Celkem bodů:

Hodnocení: Správná odpověď bod, nesprávná odpověď 0. Sečteme jen správné odpovědi. Maximální počet dosažených bodů je 40.

Příloha č. 2

Přehled znalostních výsledků v jednotlivých okruzích u děvčat.

Jméno	1. výzkumné šetření - květen																																Celkem										
	I				II				III				IV				V				VI				VII				VIII					IX				X					
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4		1	2	3	4						
D1	1	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	1	1	0	0	1	0	1	1	1	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	1	1	0	0	16			
D2	0	1	0	0	0	1	1	0	0	0	1	0	1	1	0	0	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1	1	1	1	0	0	1	0	1	1	1	1	0	1	0	22		
D3	1	1	0	0	0	1	1	0	0	1	0	0	0	1	1	1	1	1	0	1	0	1	0	0	1	0	0	1	1	1	1	0	0	1	1	1	0	1	1	1	1	24	
D4	1	1	1	0	1	1	0	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	0	1	0	1	1	1	1	0	0	1	1	0	1	1	1	0	30		
D5	0	1	0	0	0	1	1	0	1	1	1	0	0	1	0	1	1	1	0	1	0	0	1	1	1	1	0	1	1	0	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	25	
D6	1	1	0	0	0	1	1	1	1	1	0	0	1	0	1	0	1	1	0	0	1	0	0	1	0	0	1	1	1	1	0	1	1	0	1	1	1	1	0	1	0	24	
D7	1	1	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	0	1	1	0	1	0	0	1	1	0	0	1	0	1	0	1	1	0	0	21		
D8	1	1	0	0	1	1	1	0	1	1	1	1	0	0	0	0	1	0	1	1	0	1	0	0	1	1	1	1	1	0	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	26	
D9	1	0	0	0	0	1	0	0	1	1	0	0	0	0	1	1	1	0	0	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	0	1	1	0	0	1	1	0	0	1	1	0	1	22
D10	0	1	0	0	0	1	1	0	0	1	0	0	1	1	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	1	1	1	0	1	1	1	0	1	1	0	16
D11	1	1	0	0	0	0	1	0	1	1	0	0	0	1	1	0	1	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	1	1	0	15
D12	1	1	0	0	1	1	1	0	0	1	0	0	0	1	1	1	1	0	1	0	0	1	1	0	0	0	0	0	1	0	1	1	1	1	0	1	1	1	0	1	1	0	22
D13	1	1	0	0	0	1	1	0	1	0	0	0	0	1	1	0	1	1	0	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	0	1	1	0	1	0	1	0	23
D14	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	0	0	0	1	1	0	1	0	0	0	1	1	1	0	1	0	1	1	1	0	0	1	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	24

Vysvětlivky:
D1 - D14 - počet děvčat
Okruhy: I. Společenské zařazení, II. Počet, III. Čas, IV. Hry a Sport, V. Pohádky, VI. Zvířata, VII. Rostliny, VIII. Domácnost, IX. Nástroje, X. Zaměstnání
1- 4 - počet otázek v každém okruhu, maximální počet je 40 bodů.

Vyhodnocení:
Nejméně 15 bodů dosáhla 1 dívka
Nejvíce 30 bodů dosáhla 1 dívka
Vždy 3 děvčata dosáhla 22 a 24 bodů.
V prvním okruhu Společenské zařazení, v otázce: Jak se jmenuje náš pan prezident? Odpověděla všechna děvčata špatně nebo odpověď neznala.
V pátém okruhu Pohádky, v otázce: Jak se jmenovali ti tři v pohádce? Jeden byl Dlouhý, druhý Široký a ten třetí? Byla všechna děvčata úspěšná.
v desátém okruhu Zaměstnání, v první otázce: Ke komu si chodíme dát ostříhat vlasy? Byla všechna děvčata opět úspěšná.

Příloha č. 3

Přehled znalostních výsledků v jednotlivých okruzích u chlapců.

Jméno	1. výzkumné šetření - květen																																Celkem									
	I				II				III				IV				V				VI				VII				VIII					IX				X				
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4		1	2	3	4					
CH1	1	1	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	1	1	1	0	1	1	1	1	0	0	0	1	1	1	0	1	1	1	1	22		
CH2	1	1	0	1	1	1	1	0	1	1	0	0	1	0	0	1	1	0	0	1	1	0	1	0	1	1	1	0	0	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	26		
CH3	1	1	0	0	0	1	1	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	0	1	1	1	1	0	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	29		
CH4	1	1	0	0	1	1	1	0	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	0	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	0	0	0	0	1	1	26		
CH5	0	1	0	0	1	1	1	0	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0	28	
CH6	1	1	0	0	1	1	1	0	1	1	0	0	0	1	0	1	0	1	1	1	1	0	1	0	1	0	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	27	
CH7	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	0	1	1	1	0	1	31	
CH8	1	1	0	0	1	1	1	0	0	1	0	0	1	1	0	1	1	1	1	0	1	0	1	0	0	1	0	1	1	0	0	1	0	1	1	1	1	1	1	0	24	
CH9	1	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	27
CH10	1	1	1	0	0	1	1	0	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	0	0	1	1	1	0	0	1	1	1	0	1	1	1	1	0	0	26
CH11	1	1	0	0	0	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	0	0	1	0	1	0	1	1	1	0	0	26	
CH12	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	33
CH13	1	1	0	0	1	1	1	0	0	1	1	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	1	1	1	0	1	0	1	0	1	1	1	0	1	0	21
CH14	1	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	1	0	1	1	1	1	1	0	0	0	1	1	0	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0	24	
CH15	1	0	0	0	1	1	1	0	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	1	1	1	0	0	1	0	1	0	1	1	0	0	17	
CH16	1	1	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0	1	1	0	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	1	0	1	1	1	1	0	1	25	
CH17	1	1	0	0	0	1	1	0	1	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	1	0	1	1	1	1	1	0	1	16	
CH18	0	0	0	0	0	1	1	0	1	1	0	0	1	1	1	1	1	0	0	1	1	0	1	0	1	0	1	1	1	0	0	1	1	0	0	1	1	0	1	0	22	
CH19	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	30	
CH20	1	1	0	0	0	1	1	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	1	1	0	1	1	1	0	1	0	1	1	0	0	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1	23	
CH21	1	1	1	0	1	1	1	1	1	0	1	0	0	1	1	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	0	1	31	
CH22	1	1	1	0	1	1	1	0	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	32	
CH23	1	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	34	
CH24	0	1	0	0	1	1	0	0	0	1	0	0	0	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0	28	
CH25	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	1	1	0	0	0	0	0	1	1	0	1	1	0	11	
CH26	0	1	0	0	1	1	1	0	1	1	0	0	0	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	31	
CH27	1	1	0	0	0	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1	1	0	0	0	1	0	0	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	26	

Vysvětlivky:

CH1 - CH27 - počet chlapců

Okruhy: I. Společenské zařazení, II. Počet, III. Čas, IV. Hry a Sport, V. Pohádky, VI. Zvířata, VII. Rostliny, VIII. Domácnost,

IX. Nástroje, X. Zaměstnání

1- 4 - počet otázek v každém okruhu,

maximální počet je 40 bodů.

Vyhodnocení:

Nejméně 11 bodů dosáhl 1 chlapec

Nejvíce 34 bodů dosáhl 1 chlapec

3 chlapci dosáhli 31 bodů

Stoprocentní úspěšnost u chlapců byla pouze ve dvou okruzích:

Ve druhém okruhu Počet, v otázce: Kolik prstů je na jedné ruce?

v desátém okruhu Zaměstnání, v otázce: Kdo nosí dopisy do domu?

Příloha č. 4

Přehled znalostních výsledků v jednotlivých okruzích u děvčat.

Jméno	2.výzkumné šetření - červen																																Celkem								
	I				II				III				IV				V				VI				VII				VIII					IX				X			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4		1	2	3	4				
D1	1	1	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	1	1	0	0	1	0	1	1	1	0	1	0	1	0	1	0	0	1	1	0	0	1	1	1	0	20			
D2	1	1	0	0	0	1	1	0	0	0	1	0	1	1	0	0	1	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1	0	0	1	1	0	1	1	1	0	25				
D3	1	1	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	0	0	0	1	0	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	0	24			
D4	1	1	0	0	1	1	0	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	0	1	1	1	31		
D5	1	1	0	0	0	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	32		
D6	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	0	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1	0	1	1	0	0	1	1	0	0	1	1	1	29	
D7	1	1	0	1	0	1	1	0	1	1	0	0	1	1	1	1	1	0	1	0	1	0	0	0	1	1	1	1	1	0	0	1	1	0	0	1	1	0	0	24	
D8	1	1	0	0	1	1	1	0	1	0	1	1	0	0	0	0	1	1	1	1	0	1	0	0	1	1	1	1	1	0	0	1	1	0	1	1	1	0	1	25	
D9	1	0	0	0	1	1	0	0	1	1	0	0	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1	0	26		
D10	1	1	0	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	0	0	1	0	0	0	1	0	1	1	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	0	25	
D11	1	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	0	1	1	0	0	0	0	1	0	1	1	1	1	1	0	0	1	0	0	0	0	1	0	1	1	21
D12	1	1	0	1	1	1	1	0	1	1	0	0	0	1	1	0	1	0	1	1	1	0	1	1	1	0	0	1	1	1	0	1	1	1	0	0	1	1	1	0	26
D13	1	1	0	0	0	1	1	0	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	0	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1	0	28	
D14	1	1	0	0	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	0	1	0	0	0	1	1	0	0	1	0	1	1	1	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	25	

Vysvětlivky:
D1 - D14 - počet děvčat
Okruhy: I. Společenské zařazení, II. Počet, III. Čas, IV. Hry a Sport, V. Pohádky, VI. Zvířata, VII. Rostliny, VIII. Domácnost, IX. Nástroje, X. Zaměstnání
1- 4 - počet otázek v každém okruhu,
maximální počet je 40 bodů.

Vyhodnocení:
Nejméně 20 bodů dosáhla 1 dívka
Nejvíce 32 bodů dosáhla 1 dívka
4 děvčata dosáhla 25 bodů

Stoprocentní úspěšnost děvčat byla dosažena v těchto okruzích:
V prvním okruhu Společenské zařazení, v otázce: Jak se jmenuje křestním jménem tvoje maminka?
Ve druhém okruhu Počet, v otázce: Kolik prstů je na jedné ruce?
v pátém okruhu Pohádky, v první otázce: Jak se jmenovali ti tři v pohádce? Jeden byl Dlouhý,druhý Široký a ten třetí?
v desátém okruhu Zaměstnání, v první otázce: Ke komu si chodíme dát ostříhat vlasy?

Příloha č.5

Přehled znalostních výsledků v jednotlivých okruzích u chlapců.

Jméno	2. výzkumné šetření - červen																																				Celkem				
	I				II				III				IV				V				VI				VII				VIII				IX					X			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4					
CH1	1	1	0	0	1	1	1	0	0	1	1	0	0	1	1	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	1	1	1	0	1	1	1	1	25			
CH2	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	0	0	1	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	32			
CH3	1	1	0	0	0	1	1	0	0	1	1	0	1	1	1	1	1	0	1	1	0	1	1	1	1	0	1	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	0	27		
CH4	1	1	0	0	1	1	1	0	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	0	1	0	0	1	1	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1	29		
CH5	1	1	0	0	0	1	1	0	0	1	1	0	0	1	1	1	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0	27		
CH6	1	1	1	0	1	1	1	0	1	1	0	0	0	1	0	1	0	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	29	
CH7	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	0	1	1	1	0	32	
CH8	1	1	1	0	1	1	0	0	0	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1	0	1	0	1	1	1	1	0	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	28	
CH9	1	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	0	27	
CH10	1	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	0	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	0	30	
CH11	1	1	0	0	0	1	1	0	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	0	0	1	1	1	0	1	1	1	1	0	27
CH12	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	35
CH13	1	1	0	0	1	1	1	0	0	1	1	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	1	1	1	0	1	0	1	0	1	1	1	1	0	21
CH14	1	0	0	0	1	1	1	0	0	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	0	0	1	0	0	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0	27
CH15	1	1	0	0	0	1	1	0	1	1	0	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	1	1	1	1	0	1	0	1	0	1	1	1	0	20	
CH16	1	1	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	1	0	1	1	1	1	0	27	
CH17	1	1	0	0	0	1	1	0	1	1	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1	1	0	0	1	0	0	1	1	1	1	1	0	18
CH18	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1	0	0	1	0	1	1	1	0	0	0	1	0	1	1	1	0	1	1	1	0	0	1	1	1	0	1	1	1	1	0	25
CH19	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	31
CH20	1	1	0	0	0	1	1	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	1	0	0	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	24
CH21	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	35
CH22	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	36
CH23	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	36
CH24	1	1	0	0	1	1	0	0	0	1	0	0	0	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0	28
CH25	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1	0	0	1	0	0	1	0	1	1	1	0	12
CH26	1	1	0	0	1	1	1	0	0	1	0	0	0	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	30
CH27	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	1	0	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0	30

Vysvětlivky:
CH1 - CH27 - počet chlapců
Okruhy: I. Společenské zařazení, II. Počet, III. Čas, IV. Hry a Sport, V. Pohádky, VI. Zvířata, VII. Rostliny, VIII. Domácnost, IX. Nástroje, X. Zaměstnání
1- 4 - počet otázek v každém okruhu, maximální počet je 40 bodů.

Vyhodnocení:
Nejméně 12 bodů dosáhl 1 chlapec
Nejvíce 36 bodů dosáhli 2 chlapci
6 chlapců dosáhlo 27 bodů

Stoprocentní úspěšnost u chlapců byla v těchto okruzích:
V prvním okruhu Společenské zařazení, v otázce: Jak se jmenuje křestním jménem tvoje maminka?
V desátém okruhu Zaměstnání, v otázce: Ke komu si chodíme dát ostříhat vlasy?
V desátém okruhu Zaměstnání, v otázce: Kdo nosí dopisy do domu?

Příloha č. 6

Přehled znalostních výsledků v jednotlivých okruzích u děvčat.

Jméno	3. výzkumné šetření - září																																Celkem								
	I				II				III				IV				V				VI				VII				VIII					IX				X			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4		1	2	3	4				
D1	1	1	0	1	0	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	0	1	1	0	0	1	1	0	0	1	1	0	0	28					
D2	1	1	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1	0	0	1	0	1	0	1	1	1	1	21					
D3	1	1	1	0	0	1	1	0	0	0	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	31					
D4	1	1	0	0	1	1	1	0	0	0	1	0	1	0	1	1	1	0	0	1	1	1	0	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	0	27					
D5	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	36					
D6	1	1	0	1	0	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	33					
D7	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1	34				
D8	1	1	0	0	1	1	1	0	1	1	1	1	0	0	0	0	1	1	1	1	0	1	1	0	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	29				
D9	1	0	0	1	1	1	0	0	1	1	1	0	1	1	1	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	0	1	1	1	1	30				
D10	1	1	0	1	1	1	1	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	1	1	1	1	1	0	27			
D11	1	1	0	0	0	1	1	0	1	1	1	0	0	1	1	0	1	1	0	0	0	0	1	0	1	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	19			
D12	1	1	0	1	1	1	1	0	1	1	0	0	0	1	1	1	1	0	1	1	0	1	1	1	0	0	1	1	0	1	1	1	0	0	1	1	1	0	27		
D13	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	0	33				
D14	1	1	0	0	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	0	0	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	30			

Vysvětlivky:

D1 - D14 - počet děvčat
Okruhy: I. Společenské zařazení, II. Počet, III. Čas, IV. Hry a Sport, V. Pohádky, VI. Zvířata, VII. Rostliny, VIII. Domácnost, IX. Nástroje, X. Zaměstnání
1- 4 - počet otázek v každém okruhu,
maximální počet je 40 bodů.

Vyhodnocení:

Nejméně 19 bodů dosáhla 1 dívka
Nejvíce 36 bodů dosáhla 1 dívka
3 děvčata dosáhla 27 bodů

Stoprocentní úspěšnost děvčat byla dosažena v těchto okruzích:

V prvním okruhu Společenské zařazení, v otázce: Jak se jmenuje křestním jménem tvoje maminka?
Ve druhém okruhu Počet, v otázce: Kolik prstů je na jedné ruce?
V pátém okruhu Pohádky, v otázce: Jak se jmenovali ti tři v pohádce? Jeden byl Dlouhý, druhý Široký a ten třetí?
V sedmém okruhu Rostliny, v otázce: Jak se jmenují ty houby, kterými bychom se mohli otrávit?
V desátém okruhu Zaměstnání, v první otázce: Ke komu si chodíme dát ostříhat vlasy?

Příloha č. 7

Přehled znalostních výsledků v jednotlivých okruzích u chlapců.

Jméno	3.výzkumné šetření - září																																Celkem								
	I				II				III				IV				V				VI				VII				VIII					IX				X			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4		1	2	3	4				
CH1	1	1	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	1	1	1	0	1	1	1	1	29	
CH2	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	36	
CH3	1	1	1	1	0	1	1	0	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	33
CH4	1	1	0	1	1	1	1	0	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	0	0	1	1	1	32
CH5	1	1	0	0	1	1	1	0	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	0	31
CH6	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	0	1	0	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	33
CH7	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	0	1	1	1	1	34
CH8	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1	0	0	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	32
CH9	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	0	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	33
CH10	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	0	0	1	1	1	0	1	1	1	0	32
CH11	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	36
CH12	1	1	0	1	1	1	1	0	1	1	1	0	0	1	1	0	0	0	0	0	1	0	1	1	1	0	1	1	1	0	1	0	1	0	1	0	1	1	1	0	25
CH13	1	1	0	1	0	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	32
CH14	1	1	0	1	1	1	1	0	1	1	1	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	1	0	1	1	0	1	0	0	0	1	1	1	0	0	22
CH15	1	1	0	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	0	1	29
CH16	1	1	1	1	0	1	1	0	1	1	0	0	0	1	1	0	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	0	1	1	1	1	0	28
CH17	1	0	1	1	1	1	1	0	1	1	0	0	1	1	1	1	0	0	0	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	0	1	1	1	0	27	
CH18	1	1	1	0	1	1	1	0	0	1	1	0	1	1	1	1	1	0	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	31
CH19	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	36	
CH20	1	1	0	0	0	1	1	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	1	1	1	0	1	1	1	0	1	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	27
CH21	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	37	
CH22	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	36	
CH23	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	38	
CH24	1	1	1	1	0	1	1	0	0	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	33	
CH25	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	1	0	1	0	1	0	1	1	0	0	0	0	0	1	0	1	1	0	14	
CH26	1	1	0	0	1	1	1	0	0	1	0	0	0	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	30	
CH27	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	34	

Vysvětlivky:
CH1 - CH27 - počet chlapců
Okruhy: I. Společenské zařazení, II. Počet, III. Čas, IV. Hry a Sport, V. Pohádky, VI. Zvířata, VII. Rostliny, VIII. Domácnost, IX. Nástroje, X. Zaměstnání
1- 4 - počet otázek v každém okruhu, maximální počet je 40 bodů.

Vyhodnocení:
Nejméně 14 bodů dosáhl 1 chlapec
Nejvíce 38 bodů dosáhli 2 chlapci
4 chlapců dosáhlo 32 bodů

Stoprocentní úspěšnost u chlapců byla v těchto okruzích:
V prvním okruhu Společenské zařazení, v otázce: Jak se jmenuje křestním jménem tvoje maminka?
V sedmém okruhu Rostliny, v otázce: Co se musí zasít do země, aby nám vyrostly květiny?
V sedmém okruhu Rostliny, v otázce: Která rostlina nás může popálit?
V desátém okruhu Zaměstnání, v otázce: Ke komu si chodíme dát ostříhat vlasy?
V desátém okruhu Zaměstnání, v otázce: Kdo nosí dopisy do domu?